

Wystawa „Świadecko poMOCY” - historia rodziny Ulmów opowiedziana z wykorzystaniem nowych technologii

Datum 6.10.2026
Subjekt Instytut Pamięci Narodowej
Region Poland
Kategorie Technology, Culture, State institutions

15 października w Centralnym Przystanku Historia przy ul. Marszałkowskiej 107 w Warszawie odbędzie się wernisaż wystawy „Świadecko poMOCY”, poświęconej błogosławionej rodzinie Ulmów oraz Żydów, których ukrywali podczas niemieckiej okupacji. Ekspozycję będzie można zwiedzać bezpłatnie do 21 grudnia.

Zobacz historię Ulmów w wirtualnej rzeczywistości - wstęp na wystawę jest bezpłatny

Wystawa, przygotowana przez Biuro Nowych Technologii, pozwala poznać historię rodziny Wiktorii i Józefa Ulmów i ukrywanych przez nich Goldmanów, Didnerów i Gruenfeldów w formie łączącej tradycyjną ekspozycję z doświadczeniem wirtualnej rzeczywistości. Dzięki temu zwiedzający nie tylko poznają archiwalne fotografie, daty i miejsca, ale również mogą wejść głębiej w świat przedstawionej historii i poznać ją z perspektywy sześciolatniej Basi – córki Ulmów.

Centralnym elementem wystawy jest immersyjna etiuda filmowa „Świadecko poMOCY”. Wirtualna rzeczywistość pozwala odbiorcy odwiedzić kolejne przestrzenie inspirowane rzeczywistymi wnętrzami z lat 40. XX wieku i lepiej poznać codzienność rodziny Ulmów oraz realia życia na podkarpackiej wsi. Projekt stanowi punkt wyjścia refleksji nad człowieczeństwem i etycznymi źródłami postawy inspirowanej ludzkim odruchem miłości.

Po zakończeniu części filmowej zwiedzający powraca do rzeczywistej przestrzeni wystawy. Wówczas ujawniają się elementy, które wcześniej pozostawały niewidoczne – archiwalna ekspozycja oświetlona światłem ultrafioletowym. Kolejne elementy wystawy uzupełniają poznaną wcześniej historię, pozwalając odbiorcy lepiej ją zrozumieć.

Połączenie materiałów archiwalnych z narracją filmową tworzy wielowymiarowe doświadczenie, które pomaga spojrzeć na historię przez pryzmat prawdziwych emocji, przeżyć i ponadczasowych wartości. Ważną częścią wystawy jest również historia Polaków, którzy w czasie Zagłady zdecydowali się pomagać prześladowanym Żydom. Już zewnętrzne ściany instalacji wprowadzają w tę tematykę – znajdują się na nich setki imion i nazwisk osób, które niosły pomoc. Dzięki temu historia Ulmów zostaje przedstawiona w szerszym kontekście i staje się punktem wyjścia do poznania wielu innych świadectw odwagi, solidarności i odpowiedzialności za drugiego człowieka.

Wystawę zrealizowano na podstawie źródeł znajdujących się w zasobach Archiwum IPN oraz wykorzystano fotografie z albumu zastępcy prezesa IPN dr Mateusza Szpytmy „Sprawiedliwi i ich świat. Markowa w fotografii Józefa Ulmy”.

Uroczysty wernisaż wystawy z udziałem zastępcy prezesa IPN dr Mateusza Szpytmy

Data wernisażu wystawy – 15 października – ma szczególne znaczenie. Tego dnia w 1941 r. Hans Frank wydał „Trzecie rozporządzenie o ograniczeniu pobytu w Generalnym Gubernatorstwie”,

wprowadzające karę śmierci zarówno dla Żydów opuszczających getta bez zezwolenia, jak i dla Polaków udzielających im pomocy. Właśnie w tym kontekście szczególnego znaczenia nabierają historie osób, które mimo grożących konsekwencji zdecydowały się pomagać innym.

Uroczysty wernisaż wystawy „Świadectwo poMOCY” to okazja do wspólnego spotkania i wymiany myśli wokół historii Polaków, którzy podczas II wojny światowej nieśli pomoc prześladowanym Żydom. Uroczystość odbędzie się z udziałem Zastępcy Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr. Mateusza Szpytmy, dyrektor Biura Nowych Technologii Magdaleny Hajduk oraz zaproszonych gości.

Weź udział w wystawie bezpłatnie

Wystawę „Świadectwo poMOCY” można bezpłatnie odwiedzić i doświadczyć w Centralnym Przystanku Historia IPN przy ul. Marszałkowskiej 107 w Warszawie. Ekspozycja będzie dostępna do 21 grudnia.

Zarejestruj swoją wizytę teraz

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/248586,Wystawa-Swiadectwo-poMOCY-historia-rodziny-Ulmow-opowiedziana-z-wykorzystaniem-n.html>